ARTZENTALESKO DIAGNOSTIKOA

I. fasea >> DIAGNOSTIKOA

Gizarte, ekonomia eta ingurumen arloetan Artzentalesek dituen gabeziei buruzko azterlan teknikoa egin da.

Udalaren ingurumen-diagnostikoak udalerriaren egungo egoera aztertzen du ikuspegi integratzaileaz eta iraunkortasun irizpideetan oinarrituz; azterlan horretatik abiaturik, Ingurumen Diagnostikoa egiten da eta hauxe da Ekintza Plana zehaztu eta eraikitzeko oinarria. Administrazio, enpresa publiko eta pribatuen eta erakunde eta herritarren lanari eta elkarlanari esker egin da diagnostikoa.

Artzentalesko udalerriari dagokionez, hauexek dira ondorio nagusiak:

1. GIZARTE ETA EKONOMIA
2. INGURUNE FISIKOAREN ETA NATUR SISTEMEN DESKRIBAPENA
3. LURRALDE ANTOLAMENDUA ETA HIRIGINTZAKO PLANGINTZA
4. MUGIKORTASUNA ETA GARRAIOA
5. URA
6. HONDAKINAK
7. ENERGIA
8. ATMOSFERA
9. AKUSTIKA
10. KUTSATURIK EGON LITEZKEEN LEKUAK
11. UDALAREN INGURUMEN KUDEAKETA ETA ANTOLAKUNTZA

1. GIZARTE ETA EKONOMIA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
▪ Biztanleriaren beherakada etengabea 1950etik.	▪ Jaiotza gehiago eta familia anitzak sustatzeko laguntzak.
▪ Migrazio-saldo positiboa.	
▪ Biztanleriaren hazkunde tasa: -5	
▪ Biztanleriaren zahartze-joera argia.	
▪ Marginalitate eta gizarte-bazterketaren eragina.	
▪ Langabezia: %8,8 2002an, Bizkaikoa eta EAEkoa baino txikiagoa. ▪ Gizonezkoen langabezia emakumezkoena baino handiagoa. ▪ Langabetu gehienak zerbitzu arlokoak dira.	▪ Zerbitzuen esparruari bultzada eman, arlo horretako langabezia gutxitzeko. ▪
▪ Zerbitzu eta nekazaritzako arloen eragin handia udal ekonomian. ▪ Merkataritzako establezimenduen sorrerari dagokionez, zerbitzuen eremua oso dinamikoa da.	▪ Landa-turismoa sustatu, lanpostuak sortu eta turismoko jarduerak bultzatzeko; aldi berean, ingurumena babestu.
▪ Analfabetismorik ia-ia ez dago. ▪ Hezkuntza sisteman sartzea erraza. ▪ Haur eta lehen hezkuntza udalerrian bertan.	▪ Herriko eskola mantendu eta beste zentro batzuekin hitzarmenak egiten saiatu.
▪ Osasun-laguntzako zerbitzu gutxi, bi	▪ Osasun-laguntza hobetu auzo

anbulatorio bakarrik (Traslaviña eta San Miguel).	guztietara iritsiz.
▪ Euskararen ezarpen eskasa.	

2. INGURUNE FISIKOAREN ETA NATUR SISTEMEN DESKRIBAPENA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK / HELBURUAK
▪ Natur ekosistemen bertako landarediaren esparru adierazgarriak eta tamaina txikikoak. ▪ Natur eta paisaia intereseko aldeak. ▪ Hazkuntza azkarreko espezie eta konifero-sailen landaketa gehiegi. ▪ Gorritas ibaia natur ingurunearen gune bezala. ▪ Lur gaineko uren kutsadura.	▪ Bertako espezieen landaketa sustatu udal lursailetan nahiz lursail pribatuetan. ▪ Hazkuntza azkarreko espezieen sailen kopurua gutxitu.
▪ Aisialdirako alde bi: Santa Cruz eta Toba eta Tuetxe-San Antolin	
▪ Udalerrian erauzketako 7 jarduera daude guztira. ▪ 2002. urtean Bizkaiko Foru Aldundiaren Ingurumen Sailak batzuk berreskuratu ditu.	▪ Kontrolik gabeko isurketako lekuak berreskuratu, Foru Aldundiaren laguntzen bitartez eta berreskuratutako aldeak kontrolatuz.
▪ Ordunte babestu beharreko aldea da, EAEk ezarritako Garrantzi Komunitarioko Lekuen (GKL) artean sailkatuta. ▪ Herrian hiru zuhaitz berezi dauden arren, bakar batek dauka horren adierazpena: Artzentalesko haritza.	

3. LURRALDE ANTOLAMENDUA ETA HIRIGINTZAKO PLANGINTZA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK / HELBURUAK
▪ Balmaseda-Zalla Alde Funtzionalaren barruan, Enkarterriko erdigunean. ▪ Metropolien arteko oinarrizko lotura-sistema eskasa eta garraiobide bakarrak errepidea eta trena dira. ▪ Ibai-ibilgua errepide eta trenbide ondoan egoteak lurralde egitura mugatu eta baldintzatzen du.	
▪ LAAren arabera, udalerria oinarrizko gunea da lurraldean sartzeko, Orduntеko mendiei lotutako zerbitzu turistikoak hartzeko ezaugarriak betetzen baititu. ▪ Errepideen Plan Orokorrak Malabrigo-Traslaviña taxuketa zuzentzea aurreikusten du: Traslaviñako saihesbidea eta Traslaviña-Valle de Villaverde trazaduraren zuzenketa. ▪ Udalerria Gas Naturalaren Oinarrizko Saretik kanpo dago. ▪ Energia Eolikoaren LAPek Orduntеko parke eolikoa garatzea aurreikusten du. ▪	
▪ Biztanleriaren pilaketa haranaren	▪ AS berrien onespena

hondoan, egoitzako lurzoru eta ekonomiako jarduera nagusiak kokatuta dauden tokian. - Hiri-lurzoru eta urbanizagarri gehiago ASetan. - Dentsitate gutxiko etxebizitza gehiago aurreikusten dira.	- Prezio baxuko etxebizitzen sustapena, herriko gazteak kanpora joan ez daitezen.
- Eraikin (dorreak, jauregiak eta baselizak, batik bat) eta kultur intereseko elementu ugari. - Ustezko arkeologia aldeen inbentarioaren arabera, katalogatutako 23 alde edo eraikin daude Artzentalesen.	- Herrian dauden kultur intereseko elementuei buruzko informazioa eman gazteei. - Kultur intereseko elementuak zaharberritu eta zaindu.
- 2 alde espazio askeen sistema orokortzat hartuta. - Berdeguneen indizea: 11,86 m2 biztanleko. - Natur ingurunera joateko erraztasunak.	
- Dentsitate gutxiko etxebizitza asko aurreikusten dira.	
- Berrikusten ari dira.	

4. MUGIKORTASUNA ETA GARRAIOAK

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK / HELBURUAK
- Lotura gutxi Enkarterriko herriekin. - Loturak Bilbo eta Enkarterrirekin errepidetik eta trenez. - BI-630 errepidea, udalerritik igarotzean, gatazka ertaineko zeharbideen artean dago sailkatuta. - BI-630 errepidearen taxuketa zuzendu eta Traslaviñako zeharbidea kenduko da.	
- Hirien arteko garraio publikoa eskasa da, Bilborekin eta Enkarterrirekin.	- Garraio publikoaren maiztasuna areagotu. - Bizkaibus herrian ezartzen saiatu.
- Norberaren ibilgailuaren erabilera nagusitasuna gehiegizkoa da. - Hirien arteko garraio publikoaren erabilera gutxi. - Trenbidea garrantzitsua bada ere, garraiobide hori ez da egokia.	- Garraio publikoaren maiztasuna hobetu garraio pribatuaren erabilera murrizteko.
- Udalerrien arteko mugikortasunari buruzko daturik ez dago. - Hiri barruan ibilgailua erabiltzeko gero eta joera handiagoa. - Udalerritik igarotzen diren errepideen eguneko batez bestekoa areagotu egin da nabarmen eta urteko tasak %2,5etik %3ra igo dira.	
- Altua eta etengabe igotzen: 2003an 674 ibilgailu zeuden 1.000 biztanleko.	
- Oro har, aparkaleku nahikoak daude. - Lur azpiko aparkalekurik ia-ia ez dago.	
- Alderantzizko lehentasun edo oinezkoen lehentasuneko aldeak. - Oinezkoentzako ibilbideak eta mugikortasun-sistemak hobetu edo	

seinalizazio beharra. ▪ Landa-bideen sustapena eta berreskurapena.	
▪ Ezkerraldeko txirringa-bideen ardatzaren eraikuntza aurreratuta dago. ▪ Ardatz horren garapena hiru azpiegitura nagusitan oinarritzen da.	

5. URA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK / HELBURUAK
▪ Edateko uraren kudeaketa hobetu behar da. ▪ Ur-hornidura, udalak kudeatutako iturburuen bitartez. ▪ Edateko uraren arazketaren analisi zuzenak. ▪ ETEak eraiki, bata San Miguelen eta bestea auzoetan.	▪ UTEak eraiki auzokide guztiei hornitzeko.
▪ Sarearen egoera ona eta ia-ia erabat berrituta. ▪ Galerak, zenbatu gabeko ur-ihesak direla eta.	
▪ Etxeko erabilerako ur-kontsumoari buruzko daturik ez. ▪ Ur-kontsumoko kontagailuak gutxi barru jarriko dira.	
▪ Estolderiak konpondu beharreko hutsuneak ditu. ▪ Estolderiak ez du euri-urak eta ur zikinak bereizteko sistemarik.	▪ Estolderia osatu, ahal bada, euri-urak eta ur zikinak bereizteko sistemaz.
▪ Hondakin-urak zuzenean ubide publikora isurtzen dira. ▪ Hondakin-urak isurtzeko lekuak daude. ▪ Industriako eta nekazaritza eta abeltzaintzako isurketei buruzko informaziorik ez dago.	▪ Hondakin-uren arazketa ubidera isuri aurretik. ▪ Isurketa-lekuen kontrola.
▪ Goritza ibaiaren ura, Artzentalestik igarotzean, kutsatuta dago: ez da kontsumorako ezta bainurako gai.	▪ Gorritas ibaiaren uren kalitatea hobetu isurketak kontrolatuz eta urak isuri aurretik araztuz.
▪ Ur-emari eskasa, lehorraldian batez ere. ▪ Ibai-ertzeko basoen kalitatea eta kalitate ekologiko eskasa.	

6. HONDAKINAK

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK / HELBURUAK
▪ HHen ekoizpen ertaina.	
▪ Edukiontzien bitartez gaikako bilketaren maila ona. ▪ Gaikako bilketa moderatua. ▪ Herritarren partaidetza ona; azken urteotan gero eta hondakin gehiago uzten dira bilketa selektiboko edukiontzietan.	▪ Hondakin selektiboak (papera eta kartoia) sarriago jaso; horrela, hondakin gehiago bilduko dira.
▪ Zallako eskualdeko transferentzia	▪ Hondakin arriskutsuak, bolumen

▪ ... guneak Mankomunitatean ekoizten diren hondakin guztiak biltzen ditu. ▪ Zallako Garbigunean hondakin ugari jasotzen dira, gero eta gehiago.	handiagokoak... jasotzeko dauden aukerak herritarrei ezagutarazi. ▪ Hondakin-mota desberdinen tratamenduen berri eman herritarrei.
▪ Zabortegien berreskurapena. ▪ Bestelako zaborguneak ere badaude.	
▪ Abeltzaintzako ustiategietako hondakinak ustiategietako lursailetan erabiltzen dira. Leku batzuetan kutsadura-arazoak egon daitezke nitrogeno-metaketa handiagatik. ▪ Tratamendurako instalazio berezirik ez dago.	
▪ Datuak osatu eta eguneratu gabe daude; hondakin geldoen eta arriskutsuen ekoizleen erregistroko industrien jarraipena eta kontrola burutzen du Eusko Jaurlaritzak.	

7. ENERGIA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK / HELBURUAK
▪ Egoitzako energia elektronikoaren kontsumoak gora egiten du etengabe. ▪ Industriako kontsumoa; azken urteotan gora egin duela sumatu da. ▪ Egoitzako kontsumoa elektroniko moderatua. ▪ Gas naturala ez dago ezarrita.	
▪ Kanpoko energia iturriekiko mendekotasuna. ▪ Aldi baterako ekoizpen-sistemarik ez dago.	
▪ Herrian ez da energia berriztagarririk ekoizten.	▪ Parke eolikoa Ordunteko mendietan ezartzea bultzatu.
▪ Energia kontsumoen kontrola dago. ▪ Energia aurrezteko eta eraginkortasuneko neurriak hartu dira.	▪ Energia eraginkortasuneko irizpideak produktuen erosketan zein adjudikazioan.
▪ Azpiegitura honi dagozkionak.	▪

8. ATMOSFERA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK / HELBURUAK
▪ Airearen kalitatea neurtzeko estaziorik ez dago, ez udalerrian ezta herri mugakideetan ere.	
▪ Airearen kalitatea EAEko beste herri batzuetakoaren antzekoa da. Onargarritzat jotzen da.	
▪ Azken urteotan ez da egoera larririk edo gertaera garrantzitsurik izan.	

9. AKUSTIKA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK / HELBURUAK

Soinu-neurketak egiteko udal agintaritzarik, poliziarik edo udal teknikaririk ez dago. Hots-kutsadura arautzen duten udal ordenantzarik ez dago.	
EAEko zarata-mapak 60-65 dB-tik gorako mailak neurtu ditu BI-630 errepidetik hurbileko eraikinetan.	
BI-630 errepideko trafikoa da zarata gogaikarrien sorburu nagusia.	
Ez da salaketarik jaso.	

10. KUTSATURIK EGON LITEZKEEN LEKUAK

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK / HELBURUAK
IHOBEk 2002an egin zuen inbentarioaren arabera, leku bi egon litezke kutsatuta: 2 zabortegi.	Zabortegien berreskurapena Foru Aldundiak lagunduta.
Guztira, 0,43 hektarea.	
Ez da lurzoru kutsaturik berreskuratu. EAEko Lurzoru Kutsatuen Berreskurapenaren programari heltzeko aukera dago.	

11. UDALAREN INGURUMEN KUDEAKETA ETA ANTOLAKUNTZA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK / HELBURUAK
Eskumenak ingurumeneko gaietan eta arlo desberdinetan. Eremu nagusiak: hezkuntza, osasuna, eta ingurumena. Hezkuntza, osasun eta ingurumen arloak dinamizatzaileak dira.	
Maila baxua. Igotzen ari bada ere, Tokiko Agenda 21en mendean dago. Udalak produktuak erostean, ingurumeneko irizpideak ez ditu oso kontuan hartzen. Zerbitzuen kontratazioan eta udal emakidetan ingurumeneko irizpideak ez dira oso kontuan hartzen.	Tokiko Agenda 21ek egin dituen ingurumeneko jarduerak ezagutarazi. Ingurumen-irizpideak udalaren ekintza guztietan txertatu.
hedapeneko jarduera gehiago, Tokiko Agenda 21en mendean. Ingurumen-hezkuntzako sentsibilizazioko jarduera garrantzitsuak, “La Estación” Naturaren Gelaren bidez.	“La Estación” Naturaren Gelarekin batera lan egin, ingurumen-hezkuntza sustatzeko.
Ez dago Larrialdietarako Udal Planik.	
Jarduera-espedienteen izapidetza indarreko legearekin bat. Industriako jardueraren kontrol eta jarraipen eskasa egiten du udalak, batik bat, baliabide teknikorik ez dagoelako.	
Ingurumenari buruzko tresna arautzaileak gutxi erabiltzen dira.	

- Zerga-tresna ekonomikoak gutxi erabiltzen dira herrian ingurumena hobetzeko.	

Analisia egin ondoren, gauza positiboak eta hobetu beharreko beste batzuk sumatu ziren eta horretarako, hurrengo fasera goaz: **Ekintza Plana.**